

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

Inhoudsopgave

Perceel 1	De Bongerd (Sas)	2
Perceel 2	Aventurijn (Sas)	6
Perceel 3	Olivijn (Sas)	9
Perceel 4	Bombardon	12
Perceel 5	Klimop: locaties Buiten & Stad	16
Perceel 6	Nautilus: Paul Kleestraat VMBO-t Havo en VWO	21
Perceel 7	Nautilus: SO El Grecostraat	25
Perceel 8	Nautilus: VSO VMBO Lierstraat	31
Perceel 9	Nautilus: VSO VMBO Radioweg	33
Perceel 10	PrO Almere Koningsbeltweg, Bachweg en Marathonlaan	37
Perceel 11	OPDC (SWV POA)	39
Perceel 12	De Watertuin	43

Perceel 1 De Bongerd (Sas)

Basisinformatie school	De Bongerd is onderdeel van Stichting Almere Speciaal (Sas) en biedt passend onderwijs aan kinderen binnen leerjaar 1 t/m 8 met een ondersteuningsbehoefte gericht op gedrag en/of geestelijke gezondheidszorg (GGZ). De missie van De Bongerd is dat kinderen weer tot leren komen. Om tot leren te komen is het nodig dat zij vertrouwen (her)krijgen in zichzelf, de ander en in school. Daarnaast willen wij dat kinderen op een goede wijze met anderen leren omgaan, zelfredzaam zijn en oplossingsgericht denken. In samenwerking met het kind, de ouders en ketenpartners bieden wij de gewenste ondersteuning. Wij bieden onderwijs aan groep 1 tot en met 8, onze klassen hebben een maximale grootte van 14 kinderen met een leerkracht en een onderwijsassistent. De Bongerd streeft naar een zo passend mogelijke uitstroombestemming, tussentijds of in de overstap naar het vervolgonderwijs. Wij bereiden de kinderen zo goed mogelijk voor op deze overstap en bieden hierin nazorg.
Toelichting op doelgroep	Wij zijn een school voor kinderen die een ondersteuningsbehoefte hebben gericht op gedrag en/of geestelijke gezondheidszorg. Aan onze school kan gedacht worden: - Wanneer het kind vastloopt in gedrag op school; - Wanneer het kind beneden gemiddelde (vanaf IQ 80) tot en met bovengemiddelde cognitieve capaciteiten heeft; - Wanneer er meer nodig is naast onderwijs in de sociale emotionele ontwikkeling van het kind (denkend aan behandeling en begeleiding op zowel kind- als omgevingsfactoren).
Uitstroom(profielen) leerlingen	Tussentijds stromen leerlingen uit naar het SBO en regulier onderwijs indien van toepassing. Na de Bongerd stromen leerlingen door naar het voortgezet speciaal onderwijs of regulier met de tussenstap opdc.
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Ons onderwijs is ingedeeld in drie leerroutes (intensief, basis, verdiept) waarbij we de referentieniveaus en bijbehorende kerndoelen van het basisonderwijs volgen. Het basisaanbod op gedrag is gestoeld op de methode Positive Behavior Support (PBS), dat gericht is op preventie van belemmerend gedrag en daarmee bijdraagt aan een veilig leef- en leerklimaat. Hierbij horen schoolbrede beloningen waarbij dezelfde positieve taal wordt gesproken richting alle kinderen. Daarnaast worden ook lessen gegeven waarin het gewenste gedrag aangeleerd wordt. Kinderen krijgen extra begeleiding binnen of buiten de groep op het gebied van gedrag. Hiervoor hebben we een menu van gele en rode interventies beschreven in ons beleid schoolwide positive behavior support.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	De onderwijsbehandelgroep: 'De Kwekerij' is voor kinderen in de basisschoolleeftijd van groep 3 t/m 8, met een intensieve ondersteuningsvraag op gedrag en/of psychiatrie. (maximaal 6 kinderen).

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	De onderwijs behandelgroep: 'De Kersenbloesem' is voor kinderen met een ondersteuningsvraag op gedrag, die daarnaast ook moeilijk lerend zijn (IQ 70-80). De kinderen zijn tussen de 6 en 11 jaar (groep 3 t/m 7) en hebben behoefte aan een cluster 3 programma en zijn gebaat bij een cluster 4 setting voor wat betreft de pedagogische aanpak. (maximaal 6 kinderen). Het kindbeeld is in beide groepen veelal helder door eerdere diagnostiek, waarna ook behandeling is geboden. Zij hebben het nodig om in een zeer kleine, veilige omgeving te wennen aan de omgeving, eisen en aanbod van een school, waarbij er intensieve één op drie begeleiding kan plaatsvinden in het aanleren hiervan en het komen tot leren.
Ondersteuningsstructuur	De begeleiding van leerlingen op De Bongerd is gebaseerd op een helder gestructureerde ondersteuningsstructuur om tijdig extra ondersteuningsbehoeften te signaleren en adequaat op te volgen. Dit proces verloopt in vier opeenvolgende fasen: 1. Fase 1: Signalering en aansturing door de directe onderwijsgeven. Leerkrachten houden de voortgang en het gedrag van hun leerlingen nauwlettend in de gaten om vroegtijdig eventuele problemen te signaleren. 2. Fase 2: Collega's, de intern begeleider (IB'er), en een orthopedagoog bieden observatie en advies. De IB'er focust op didactische vragen en biedt ondersteuning aan de leerkrachten, terwijl de orthopedagoog betrokken is bij gedragsgerelateerde kwesties. 3. Fase 3: Verdere observatie en onderzoek door de orthopedagoog in samenwerking met de IB'er. In deze fase worden grondigere analyses uitgevoerd om een diepgaand inzicht in de behoeften van de leerling te krijgen. 4. Fase 4: Wanneer er extra ondersteuning nodig is, wordt de situatie opgeschaald en komt de Commissie voor de Begeleiding (CvB) in actie. Deze commissie is verantwoordelijk voor het adviseren over het ontwikkelingsperspectief van de leerling. Commissie voor de Begeleiding (CvB) De CvB speelt een cruciale rol in het ondersteunen van de leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften. Deze multidisciplinaire commissie, ingesteld door het bestuur, adviseert over het vaststellen en bijstellen van de ontwikkelingsperspectieven. Het doel van de CvB is om ervoor te zorgen dat elke leerling optimaal gebruik kan maken van het leeraanbod en zich maximaal kan ontwikkelen. De CvB houdt hierbij rekening met diverse factoren, zoals het leervermogen, stimulerende en belemmerende invloeden, en de snelheid waarmee de leerling leert.

	De commissie komt om de twee weken samen en bestaat uit diverse vaste leden die elk hun expertise inbrengen: • De directeur (voorzitter), die het bevoegd gezag vertegenwoordigt. • Een orthopedagoog, die zich richt op het gedrag en de psychologische ontwikkeling van de leerlingen. • Een intern begeleider (IB'er), met een focus op didactische begeleiding en ondersteuning van leerkrachten. • Een jeugdarts van de GGD, die medisch advies biedt. • Een kinder- en jeugdpsychiater of klinisch psycholoog, die betrokken is bij de meer complexe psychische problemen. • Een medewerker jeugdhulp en een schoolmaatschappelijk werker, die beide bijdragen aan het bieden van psychosociale ondersteuning. Daarnaast neemt het onderwijzend personeel deel aan de CvB tijdens kindbesprekingen die specifiek over leerlingen uit hun klas gaan. Ouders hebben ook de mogelijkheid om deel te nemen aan deze besprekingen, hun kind in te brengen voor bespreking en hulpvragen te formuleren. Het proces en de data voor deze ouderparticipatie worden vastgelegd in het jaarboekje voor ouders. Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP) Binnen zes weken na inschrijving van een leerling wordt een OPP opgesteld samen met de ouders. Dit plan beschrijft de uitstroombestemming en doelen, afgestemd op de individuele behoeften van de leerling. Factoren zoals motivatie, diagnostiek, en thuissituatie spelen hierbij een rol. De CvB evalueert de voortgang van het OPP twee keer per jaar en bespreekt dit met ouders. Na drie evaluaties kan de uitstroombestemming of setting worden aangepast indien nodig. Monitoring en Ondersteuning De leer- en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen wordt systematisch gevolgd. De IEP-toets wordt tweemaal per jaar afgenomen om inzicht te krijgen in zowel leerprestaties als sociaal-emotionele vaardigheden. Daarnaast vinden vier keer per jaar didactische groepsbesprekingen plaats onder leiding van de IB'er en drie keer per jaar sociaal-emotionele groepsbesprekingen door de orthopedagoog. Deze besprekingen zijn gericht op het monitoren van groepsdynamica en het bespreken van bevindingen uit eerdere fases. Verder worden leerlingen met afwijkende ontwikkelingspatronen om de week besproken in de kindbesprekingen van de CvB, waar acties en interventies worden vastgesteld. Maandelijks zijn er casuïstiekbesprekingen om passend onderwijs te waarborgen, waarbij leerkrachten en onderwijsassistenten gezamenlijk naar interventies en benaderingen kijken.
--	---

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	De ondersteuning op De Bongerd is daarmee gericht op het bieden van een holistische en flexibele benadering die in nauw overleg met ouders en deskundigen tot stand komt om de ontwikkeling van iedere leerling zo optimaal mogelijk te bevorderen.
--	---

Perceel 2 Aventurijn (Sas)

Basisinformatie school	Aventurijn is onderdeel van Stichting Almere Speciaal (Sas) en verzorgt Gespecialiseerd onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen en leerlingen met een meervoudige beperking. We bieden onderwijs aan leerlingen van 12 tot 20 jaar in Almere. Enkele leerlingen komen van buiten deze regio naar onze school. Ons missiestatement is: Aventurijn: de school waar je jezelf mag zijn Wij leiden de leerlingen op naar een zo zelfstandig mogelijk en betekenisvol bestaan als volwassene in onze maatschappij. De leerling mag zichzelf zijn en wordt hierin gerespecteerd. Wij werken aan de toekomst van onze leerlingen en vinden het belangrijk om samen met ouders/ verzorgers en zorgpartners te werken aan de ontwikkeling van deze toekomst. Samen maak je het verschil en mede daardoor zal de leerling ontwikkelen en groeien. Met de drie kernwaarden Veiligheid, Lef en Eigenaarschap geven we aan waar we als Aventurijn voor staan.
Toelichting op doelgroep	Onze leerlingen hebben een IQ < 35 – ca. 70. Hun ontwikkelingsleeftijd wijkt sterk af van hun kalenderleeftijd. We zien bij een groot aantal leerlingen een disharmonisch intelligentieprofiel. Ook tussen cognitieve vaardigheden en de sociale en emotionele ontwikkeling is sprake van een disharmonisch beeld. Veel van onze leerlingen hebben naast een verstandelijke beperking te maken met andere bijkomende problematiek zoals lichamelijke beperking, autisme, ADHD, een syndroom, epilepsie of bijvoorbeeld een hechtingsstoornis. De groep leerlingen die in aanmerking komt voor inzet van jeugdhulp in school laat moeilijk hanteerbaar gedrag zien. Binnen de onderwijsomgeving leidt hun aanwezigheid tot onrust, ruzie en (fysieke) agressie. Dergelijk gedrag leidt vervolgens tot onverantwoorde, onveilige en onwerkbaar situaties. Deze groep leerlingen kan onvoldoende profiteren van de reguliere vorm van onderwijs. Naast zorgen in ontwikkeling op het gebied van school zijn er ook leerlingen die op andere en/of meerdere leefgebieden een hulpvraag hebben. Denk aan ondersteuning in de thuissituatie of in de vrijetijdsbesteding. Zonder extra ondersteuning voor deze bepaalde groep leerlingen, kan Aventurijn onvoldoende tegemoetkomen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen dat kan leiden tot een toename van gedragsproblematiek en/of uitval van onderwijs.
Uitstroomprofielen leerlingen	Op Aventurijn onderscheiden wij vier verschillende uitstroombestemmingen te weten: 1. Belevingsgerichte dagbesteding 2. Taakgericht en activerende dagbesteding 3. Arbeidsmatige dagbesteding/ beschut werk 4. Beschut werk/ arbeid Op Aventurijn bieden we vijf verschillende uitstroomprofielen aan. Deze uitstroomprofielen zijn gebaseerd op de mogelijkheden van

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	dagbesteding en arbeid in en rondom Almere. De vijf uitstroomprofielen zijn: 1. Horeca 2. Facilitair en dienstverlening 3. Kunst & cultuur 4. Techniek 5. Tuin en Dier
Toelichting op werkwijze/methodiek en in de school	Alle leerlingen op onze school hebben, in vergelijking met het reguliere onderwijs, extra ondersteuning nodig. Dat betekent dat de basisondersteuning binnen Aventurijn al een vorm van extra ondersteuning is t.o.v. het regulier onderwijs in Almere. Binnen het onderwijs op Aventurijn kan op basis van de leerroute een onderscheid gemaakt worden in omvang van ondersteuning door het klassenteam. Naast de ondersteuning vanuit het klassenteam kan er tijdelijk of op meer structurele basis extra ondersteuning geboden worden binnen Aventurijn. Op Aventurijn wordt gewerkt met de methodieken GRRIM en GIP voor beheersing van het klassenmanagement. Voor vorming van groepsdynamiek wordt Klasse(n)pad ingezet. Voor de basishouding van het personeel zijn afspraken gemaakt vanuit enkele principes van 'Teach like a Champion' en maken we gebruik van 'Beste Burgers'.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	<u>Structuurgroep:</u> Deze groep is bedoeld voor de leerlingen met een zeer intensieve ondersteuningsbehoefte, waarvan wordt ingeschat dat zij gedurende hun schoolloopbaan deze ondersteuning nodig hebben. Het doel van deze groep is om binnen onderwijs te werken aan didactische ontwikkeling, maar vooral gericht op zelfredzaamheid en enige mate zelfstandig functioneren (met begeleiding en/of toezicht). De groepsgrootte zal maximaal 6/8 leerlingen zijn. <u>Arrangementgroep:</u> Voor leerlingen waarvan wordt ingeschat dat zij intensieve ondersteuning nodig hebben op minimaal twee of meerdere gebieden van het DGM (Landelijk Doelgroepen Model) kan plaatsing in een reguliere groep met extra ondersteuning ingezet worden. Deze extra ondersteuning is meer van tijdelijke aard en wordt gegeven in een arrangementgroep. In deze arrangementgroep (één groep in de brugklas en één groep in de middenbouw) wordt gestreefd naar een meer contextuele benadering. De groepsgrootte zal maximaal 8 leerlingen zijn. <u>Trainingen:</u> De training Girls Talk+ en Make a Move+ is een extra programma rondom onderwerpen als aangaan van vriendschappen, grenzen aangeven en seksuele ontwikkeling. Deze wordt eenmaal per jaar gegeven aan leerlingen die naast het reguliere aanbod van RESEVO extra ondersteuning nodig hebben. <u>Playing for success:</u>

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	Leerlingen werken aan het vergroten van hun zelfvertrouwen, zelfwaardering, motivatie en samenwerking middels sport en spel.
Ondersteuningsstructuur	Aventurijn heeft een ondersteuningsteam bestaande uit intern begeleider en orthopedagoog. Het directieteam bestaat uit adjunct-directeur en directeur. Beide teams hebben hun eigen verantwoordelijkheden om het leerkrachtenteam te ondersteunen in het aanbieden van onderwijs. Elke twee weken vindt er klein CVB (commissie van begeleiding) plaats. Het klein CVB bestaat uit de leden van het ondersteuningsteam en directieteam (en indien nodig iemand van het leerkrachtenteam of andere betrokkenen). Tijdens dit overleg worden de eerste zorgsignalen besproken, afspraken gemaakt en gemonitord. Elke 6 weken is er overleg met Commissie van Begeleiding. Aan het CVB neemt naast de interne collega's van het ondersteuningsteam en directieteam ook de volgende expertises deel: De jeugdarts, schoolmaatschappelijk werker, leerplichtambtenaar en de medewerker jeugdhulp van JGZ. Om de zorg goed te kunnen organiseren wordt gewerkt met drie interventieniveaus. Basiszorg: De basiszorg bestaat uit alle algemene zorg die voor alle leerlingen geldt en omvat alle elementen van het onderwijsproces. Dit betreft zowel de pedagogische als de didactische aanpak in de klas. Circa 80 procent van onze leerlingen maakt gebruik van het aanbod op het niveau basiszorg. Extra zorg: Als in het proces binnen de basiszorg geconcludeerd wordt, dat een bepaalde problematiek of ondersteuningsbehoefte de basisondersteuning overstijgt en méér vraagt dan overleg of directe advisering, dan wordt dit ingebracht in het klein CvB. Doel van de interventies is dat de leerling met extra (school)interne ondersteuning kan blijven profiteren van het (groeps)aanbod. 10 tot 15 procent van onze leerlingen zal gebruik maken van het aanbod binnen extra zorg. Intensieve zorg: Wanneer ingezette interventies binnen extra zorg onvoldoende blijken wordt opgeschaald naar intensieve zorg. De leerling zal worden besproken in het groot CVB waarbij externe partners betrokken zijn. Als de trajecten doorlopen zijn en het aanbod is ontoereikend dan zullen wij als school moeten opschalen richting instanties zoals Veilig thuis, reclassering en/of proces coördinatie. Het kan ook zijn dat zorgen plotseling heel groot zijn waardoor de stap naar extra zorg overgeslagen wordt. Dit zorgaanbod omvat circa 5 procent van onze leerlingen.

Perceel 3 Olivijn (Sas)

Basisinformatie school	Olivijn is onderdeel van Stichting Almere Speciaal (Sas) en biedt passend onderwijs aan leerlingen van 4 tot ongeveer 13 jaar met ondersteuningsbehoeften voortkomend uit een lichamelijke handicap, meervoudige handicap, langdurige ziekte of zeer moeilijk lerend niveau.
Toelichting op doelgroep	Op Olivijn wordt onderwijs gegeven aan: <u>Leerlingen met een lichamelijke handicap</u> - Leerlingen die door hun lichamelijke handicap een onderwijsaanbod vragen die in het (speciaal) basisonderwijs niet geboden kan worden. - Leerlingen met een lichamelijke handicap die wegens specifieke leerproblemen en/of sociaal-emotionele problemen een onderwijsaanbod vragen die in het (speciaal) basisonderwijs niet geboden kan worden. <u>Leerlingen met een verstandelijke handicap (zeer moeilijk lerend)</u> - Leerlingen die door hun verstandelijke handicap een onderwijsaanbod vragen die in het (speciaal) basisonderwijs niet geboden kan worden. - Leerlingen met een verstandelijke handicap die wegens specifieke leerproblemen en/of sociaal-emotionele problemen het regulier of speciaal basisonderwijs niet kunnen volgen. <u>Leerlingen met een (ernstige) meervoudige handicap (EMB)</u> - Leerlingen met een combinatie van een verstandelijke en een lichamelijke handicap. <u>Langdurig zieke leerlingen</u> - Leerlingen die vanwege veel ziekteverzuim of specifieke verpleegkundige verzorging het regulier onderwijs niet kunnen volgen
Uitstroomprofielen leerlingen	Op Olivijn wordt gebruik gemaakt van de HUB leerlijnen voor de stromen zoals in het Landelijk DoelgroepenModel aangegeven (zie GO Raad). Een stroom is een samenvatting van de inhoud van en de manier waarop het onderwijs wordt georganiseerd, rekening houdend met de specifieke hulpvraag van de leerling. - Stroom 1, dagbesteding - Stroom 2, dagbesteding - Stroom 3, arbeidsmatige dagbesteding - Stroom 4, beschut werk

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	- Stroom 5, 6 en 7, vervolgonderwijs
Toelichting op werkwijze/methodiek en in de school	Elke groep wordt per dag geleid door een leerkracht en een onderwijsassistent. De groepssamenstelling wordt bepaald aan de hand van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Om deze reden werkt Olivijn niet met groep 1 tot en met 8, maar werken wij met onderbouw (OB, leeftijd 4 tot 6), middenbouw (MB, leeftijd 7 tot 9) en bovenbouw (BB, leeftijd 10 tot en met 12) groepen. De leeftijd is leidend voor het plaatsen in een bouw, waarna de ondersteuningsbehoeften leidend zijn voor het plaatsen in een specifieke groep. Hiermee kunnen wij waarborgen dat de leerlingen zowel op didactisch- als sociaal-emotioneel niveau aansluiting bij hun groepsgenoten vinden.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	Olivijn heeft momenteel zes specialistische onderwijsgroepen. • 2 middenbouw groepen gericht op structuur en zorg • 2 bovenbouwgroepen gericht op structuur en zorg • 1 onderbouw/middenbouw groep gericht op revalidatie en zorg • 1 middenbouw/bovenbouw groep gericht op revalidatie en zorg. De specialistische onderwijsgroepen hebben maximaal 8 leerlingen. Binnen de specialistische onderwijsgroepen gericht op structuur en zorg wordt meer structuur op de dag geboden, worden de prikkels laag gehouden en is er meer aandacht voor sociale- emotionele ontwikkeling. Bij de specialistische onderwijsgroepen gericht op revalidatie en zorg is er veel betrokkenheid van revalidatie, therapie in de groep en zijn er extra handen voor zorgtaken. Bij de toelating wordt door de Commissie van Begeleiding bekeken of een leerling baat heeft bij een plaatsing in een specialistische onderwijsgroep.
<u>Ondersteuningsstructuur</u>	Om de zorg omtrent een leerling goed in kaart te hebben en te kunnen volgen is er een ondersteuningsteam in school aanwezig. <u>Commissie van Begeleiding</u> De CvB heeft de volgende taken; • De aanname en instroom van nieuwe leerlingen • Bewaking onderwijskwaliteit en regie leerlingenzorg • Uitstroom en overdacht • Herindicatie De CvB bestaat uit; • Directie (voorzitter CvB) • Adjunct-directeur • Orthopedagogen • Intern Begeleiders • Leerkracht (indien nodig)

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	• GGD; Jeugdarts en Schoolmaatschappelijk werk • JGZ, jeugdhulp Ook kunnen andere disciplines zoals de leerplichtambtenaar en revalidatiearts op aanvraag aansluiten. Indien er externe partners betrokken worden bij het bespreken van een leerling, zullen ouders/verzorgers om toestemming worden gevraagd.
--	---

Perceel 4 Bombardon

Basisinformatie school	SBO De Bombardon is een stedelijke voorziening van de Almeerse Scholen Groep (ASG). SBO De Bombardon heeft zich ontwikkeld als een school, waar verschillende groepen leerlingen een aangepast onderwijsaanbod en/of een jeugdhulpaanbod genieten. De kracht van onze school is dat wij in staat zijn af te stemmen op het gedrag, de cognitieve mogelijkheden en/of de hulpvraag van de leerling. De Bombardon heeft zich ontwikkeld tot een school met een belangrijke scharnierfunctie in het continuüm van het samenwerkingsverband.
Toelichting op doelgroep	Naast de heterogene SBO-groepen (5) waar leerlingen met diverse ondersteuningsbehoeften zitten, zijn er binnen SBO de Bombardon specifieke groepen voor een bepaalde groep leerlingen met een intensievere ondersteuningsbehoefte. We hebben structuurgroepen (5) voor leerlingen die een zeer structuurvolle (voorspelbare) leeromgeving nodig hebben om tot leren te komen. Daarnaast heeft de Bombardon 2 speciale kleutergroepen. Eén groep (De Triangel) voor kinderen die naast het onderwijs in een kleine groep (8 lln.) gebaat zijn bij (psychiatrische) diagnostiek en één groep voor kinderen die naast het onderwijs in een kleine groep (6 lln.) gebaat zijn bij psychiatrische behandeling (De Tamboerijn). Het mooie van het werken met verschillende ondersteuningsprofielen binnen één school is dat een kind van ondersteuningsprofiel kan veranderen, zonder dat een schoolwisseling noodzakelijk is. De leerlingen die hun onderwijsaanbod krijgen in de structuurgroepen, De Triangel en De Tamboerijn zouden buiten Almere hun onderwijsaanbod krijgen in een SO-school. De doorgaande lijn voor de leerlingen in deze groepen is in principe een (V)SO-school. SBO de Bombardon is PBS-gecertificeerd (Positive Behavior Support). De Bombardon is een lerende organisatie, die ernaar streeft het onderwijs voor de leerlingen te verbeteren.
Uitstroomprofielen leerlingen	Uitstroom VSO: 61% Uitstroom PRO: 15% Uitstroom OPDC: 12% Uitstroom VO met een arrangement LWA: 12%
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	<u>Zo werken wij:</u> De Bombardon biedt de kinderen een structuurvolle leeromgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Daarbij is het personeel gericht op het aanleren en bevestigen van gewenst en positief gedrag van de kinderen. De Bombardon werkt opbrengstgericht. De school stelt voor alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast en stuurt op leerresultaten die bij dit perspectief verwacht mogen worden. Dit doen we door doelgericht en planmatig te werken. In de groepen hanteren we daarom groepsplannen en handelingsplannen. We betrekken de kinderen en hun ouders bij de planvorming en de behaalde resultaten.

	De Bombardon is gericht op een goede samenwerking met de ouders/ verzorgers. De school wil dat de ouders/verzorgers goed op de hoogte zijn van de doelen die we met hun kind willen bereiken. Daarnaast willen we dat de ouders en hun kind de schooltijd op De Bombardon als plezierig ervaren. Wanneer ouders problemen ervaren bij de opvoeding thuis kunnen we via Schoolmaatschappelijk werk en het OJA Bombardon de ouders extra ondersteuning aanbieden. Dit kan in de vorm van gesprekken op school, maar ook via ondersteuning in de thuissituatie. De Bombardon biedt een breed onderwijsaanbod, waarbij op verschillende vakgebieden specialisten worden ingezet. Door een breed, hoogwaardig aanbod, wil de school dat de kinderen een boeiend en uitdagend onderwijsaanbod krijgen. Hierdoor krijgen de kinderen optimale kansen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. We zijn erop gericht om de zelfredzaamheid van onze kinderen zo optimaal mogelijk te krijgen. We nemen de onderwijsbehoeften van de kinderen als uitgangspunt voor ons onderwijs. Op basis hiervan plaatsen we kinderen in een groep. Binnen de groepen werken we met meerdere leerlijnen per vakgebied. Naast het onderwijsaanbod in de groep heeft de school een extra aanbod om de kinderen sterker te maken op voor hen lastige vakgebieden/achterstandsgebieden. Het gaat dan om: Remedial teaching, spelbegeleiding, SoVa training, logopedie, fysiotherapie, of begeleiding van het onderwijs jeugdhulp arrangement. Gedurende een bepaalde tijd krijgen de kinderen, indien noodzakelijk, buiten de groep een extra aanbod. De Bombardon is steeds gericht op het benutten van de mogelijkheden van ICT om de onderwijskwaliteit te verbeteren. <u>Pedagogisch</u> De Bombardon is een gecertificeerde PBS-school. We werken continue aan een positief pedagogisch klimaat binnen de school. Het aanleren van goed gedrag is een belangrijk onderdeel binnen PBS. We registreren gedragsincidenten nauwgezet en passen op basis van de periodieke incidenten analyse ons handelen aan. Dit kan zowel op schoolniveau, groepsniveau als individueel niveau. Naast PBS gebruiken we de methode Leefstijl en werken we met pedagogische groepsplannen (van Overveld). Vanuit het Onderwijs- Jeugdhulp Arrangement (OJA Bombardon) krijgen de leerlingen indien noodzakelijk individuele pedagogische begeleiding. Daarnaast is er vanuit het OJA een preventief groepsgericht aanbod. Dit betreft de programma's: Rots en Water, doorgaande lijn PO/VO en Cupido. <u>Onderwijskundig</u>
--	--

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	De Bombardon neemt de onderwijsbehoeften van haar leerlingen als uitgangspunt voor de inrichting van het onderwijs. Binnen de school zijn vier soorten groepen te onderscheiden: De SBO-groepen, de diagnostiekgroep voor jonge kinderen (4-6 jr.) met het vermoeden van psychiatrische problematiek (De Triangel), de behandelgroep voor kinderen van 4-6 jr. (De Tamboerijn) en de structuurgroepen. In de SBO groepen krijgen de leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor lichte ondersteuning hun onderwijsaanbod. In de structuurgroepen krijgen die leerlingen een aanbod, die extra intensieve onderwijszorg nodig hebben. Over het algemeen worden de kinderen gericht toegeleid naar het arrangement structuurgroepen. Ook kan een kind ter observatie in een structuurgroep geplaatst worden. Binnen de school werken we dus met herkenbaar verschillende onderwijsomgevingen. Hierdoor zijn we in staat om kinderen een adequate plek te bieden, zonder dat zij van school hoeven te veranderen. In de diagnostiekgroep, De Triangel, worden de onderwijsbehoeften en de noodzakelijke ondersteuning van de kinderen in beeld gebracht. De Bombardon en GGZ Fornhese werken intensief samen bij dit arrangement. In de behandelgroep, De Tamboerijn, krijgen de kinderen naast hun onderwijsaanbod een behandelaanbod vanuit de GGZ. Ook de kinderen die in aanmerking komen voor een onderwijsplek in De Triangel of De Tamboerijn worden hier gericht naar toegeleid. Binnen alle groepen werken we doelgericht en planmatig (groepsplannen en handelingsplannen). In de groepen wordt gewerkt met meerdere leerlijnen per vakgebied. Binnen de SBO-groepen werken we met groepsdoorbroken instructiegroepen. Voor het vakgebied bewegingsonderwijs werkt de school met een gespecialiseerde leerkracht. Deze lessen worden buiten het eigen lokaal verzorgd.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	<u>Heterogene SBO groepen: (6 groepen in de leeftijd van 4-12 jaar)</u> Doelgroep: leerlingen die een leerachterstand op meerdere vakgebieden hebben van minimaal 15 maanden en daarnaast extra ondersteuning nodig hebben op sociaal emotioneel gebied. Het betreft vaak kinderen met een psychiatrische diagnose die een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben. Leerlingen die veel sturing en positieve ervaring nodig hebben. Deze leerlingen hebben behoefte aan een totaal aangepaste schoolomgeving om tot ontwikkeling te komen. Kinderen die onderwijs kunnen volgen in een groep van gemiddeld 14 kinderen. Deze groep wordt geleid door een leerkracht. <u>Structuurgroepen (5 groepen capaciteit 65 leerlingen in de leeftijd van 6-12 jaar)</u> Kinderen waarbij een ernstige beperking in de onderwijsparticipatie

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	bestaat op grond van ernstige sociaal-emotionele en/of gedragsproblematiek ten gevolge van stoornissen en beperkingen die de intellectuele of zintuiglijke functies betreffen". Hierbij richten we ons vooral op de kinderen met een stoornis binnen het autistisch spectrum, AD(H)D, angststoornissen en internaliserende emotionele problematiek die niet binnen een heterogene SBO groep kunnen worden opgevangen. Kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum vormen verreweg de grootste groep. Contra-indicatie voor plaatsing is voortdurend oppositioneel gedrag (dit creëert te veel onveiligheidsgevoelens) en een zodanige intelligentie (cognitief) niveau dat onvoldoende van het lesstofaanbod geprofiteerd kan worden. <u>De Triangel (1 groep; capaciteit 8 plaatsen voor kinderen van 4-7 jaar met een plaatsingsduur van 6 – 8 maanden)</u> Doelgroep: Jonge kinderen met een intensieve ondersteuningsbehoefte i.v.m. (vermoedens van) ernstige psychiatrische en/of gedragsmatige problematiek waarbij altijd een behandelingsrelatie bestaat met de GGZ (Fornhese) <u>De Tamboerijn (1 groep met een capaciteit van 6 leerlingen in de leeftijd van 4-7 jaar)</u> Jonge kinderen met een intensieve ondersteuningsbehoefte i.v.m. ernstige psychiatrische en/of gedragsmatige problematiek. Een behandelingsrelatie met de GGZ (Fornhese) is voorwaardelijk voor plaatsing.
Ondersteuningsstructuur	De Bombardon werkt met een gelaagde zorgstructuur. Een ondersteuningsaanbod aanbod dat alle leerlingen krijgen en daarnaast een intensivering voor leerlingen die dit nodig hebben. De planvorming voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben is gebaseerd op de analyse van de incidentregistraties in school (SWISS). Deze planvorming wordt vastgesteld in het multidisciplinair overleg (Leerlingen Extra Ondersteuning) waarin afstemming plaatsvindt tussen onderwijs en jeugdhulp. Het strategische beleid wordt bepaald door de Commissie van Begeleiding van de school. Alle leerlingen hebben een Ontwikkelingsperspectief en dit perspectief wordt ieder half jaar beredeneerd bijgesteld. In de groepsleerlingbesprekingen worden de OPP's bijgesteld en doelen geformuleerd. Tevens vindt daar de handelingsgerichte vertaling naar het aanbod in de groep plaats.

Perceel 5 Klimop: locaties Buiten & Stad

Basisinformatie school	SBO De Klimop Locatie Stad De Klimop is een school voor Speciaal BasisOnderwijs van Stichting Prisma. Anders dan de reguliere scholen zijn wij niet wijk gebonden, maar een stedelijke voorziening. Op onze vestigingen in Almere Stad (Muziekwijk) en Almere Buiten (Stripheldenbuurt) verzorgen wij onderwijs aan leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben op het gebied van leren en/of op het gebied van spraaktaal anders dan het regulier onderwijs kan bieden.
Toelichting op doelgroep	8 SBO groepen en 2 SBO+ groepen. Wij zijn in staat om leerlingen, die op laag (moeilijk) lerend niveau functioneren (min IQ van 70), goed te begeleiden in hun ontwikkeling, mits er geen sprake is van bijkomende gedragsproblematiek. Wanneer gedrag voorliggend is op de leerontwikkeling en deze bijkomende problematieken wel aanwezig zijn, dan kijken wij per dossier of een leerling de juiste ondersteuning kan krijgen die het nodig heeft bij ons. Wij kunnen vaak niet voorzien in een ondersteuningsbehoefte op gedrag. Dit willen we graag anders zien. Onze leerlingen hebben allemaal een SBO of SBO+ indicatie van POA. Zodra deze is afgegeven zal het dossier van een aangemeld kind (via Indigo door de reguliere school) besproken worden in onze CvA (Commissie van Aanname). Hierin zitten de algemeen directeur, IB, logopedist en orthopedagoog van de desbetreffende locatie. Deze commissie beoordeelt of wij deze leerling met deze TLV het passende aanbod kunnen bieden bij ons op school. De doelgroep die hierboven is beschreven houden wij daarbij als leidraad. Hiervoor gebruiken we van de 6 (+4) weken zorgplicht om te reageren. Leerlingen met een lichte gedragscomponent voorliggend of voortkomend uit gedragsproblemen/ faalangst of trauma willen we ook kunnen ondersteunen. Te denken valt aan leerlingen met geregleerde ADHD of ASS of kenmerken van of gedrag voortkomend uit bijv. een TOS met als doel te participeren binnen de groep. We willen gaan inzetten op individuele doelen waarbij er in korte individuele (of kleine groepjes) momenten psycho-educatie (boekjes m.bt een thema, pedagogische spellen met kaartjes, werkbladen etc.) en nabespreking plaatsvindt en de hulpverlener daarnaast in de klas aanwezig is (zie het als een soort schaduw) voor coaching on the job voor de leerling op de doelen. Denk hierbij met name aan doelen die betrekking hebben op emotieregulatie, zelfvertrouwen en prikkelverwerking. Hierin zien we een afbouw voor ons waarin de hulpverlener eerst meer in de klas is en dichtbij de leerling zit, naar steeds meer afstand tot aan alleen nog reflectie/ werk/psycho educatie momenten individueel. Het zou mooi zijn als er qua materiaal afgestemd kan worden op de hulpvraag. Denk aan werkboek wiebelen en friemelen, materialen van geef me de 5, Executieve Functies, leerkuilspel of kinderkwaliteitspel... we denken dus niet aan één standaard programma. Belangrijk hier in is dat er qua doelen wordt afgestemd op de doelen uit het OPP ofwel dat het in het OPP wordt aangevuld. Onze leerlingen hebben vaak moeite om te generaliseren, om de transfer te maken van de begeleidingsmomenten/ondersteuning/ behandeling naar (verschillende situaties in) de klas. Een dergelijke constructie kan helpen dit te

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	ankeren. Daarbij is het van belang dat er wordt nagedacht over hoe de leerkracht meegenomen wordt in deze doelen. Transfer werkt het beste als de leerkracht zich actief bewust is van de doelen en de manier waarop de leerling daaraan werkt. Dan kan de leerkracht zoveel mogelijk dezelfde taal en tools hanteren. Idealiter is er een opbouw waarbij leerlingen m.b.t het behalen van hun doel starten bij begeleider/ leerkracht afhankelijkheid, dan structuur afhankelijk worden en het uiteindelijk kunnen internaliseren. Leerlingen die hoog in emotie zitten, ontprikkeling nodig hebben of bijvoorbeeld juist extra beweging nodig hebben om overprikkeling te voorkomen, opvangen (belangrijk om dan bekend te zijn met de individuele doelen en afspraken). Hier waar mogelijk inspringen op behoeften om zo escalatie te voorkomen. De IB'er is in trajecten de linking pin, voor zowel intern als extern. Ook is het nodig om affiniteit met onderwijs te hebben.
Uitstroomprofielen leerlingen	Het basisconcept van de school vormt het opbrengstgericht- en handelingsgericht werken. Hierbij gaan we ervan uit dat 60% van onze leerlingen naar VMBO-BL of hoger gaan. Dat betekent dat het gaat om een doelgroep leerlingen van 40% met uitstroom PRO of VSO (Aventurijn of Nautilus).
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Wij streven naar een groepsgrootte van 12 leerlingen bij de kleuters en 16 leerlingen bij de andere groepen (SBO+ maximaal 14). Bij groepen tot en met DL 20 (leerjaar 3 en 4) is fulltime onderwijsassistentie aanwezig. Bij de andere groepen is dit parttime. Alle vakken worden in de eigen groep gegeven op het gestelde ambitieniveau. Hierbij worden lessen zoveel mogelijk aangepast aan op niveau, tempo en hoeveelheid leerstof per leerling, waarbij de ambitie en de visie van de school de leidraad is. Het lesaanbod bevat veel structuur, voorspelbaarheid en wordt (waar nodig) ondersteund met materialen, gebaren en visuele ondersteuning. In alle groepen werken we met Vreedzaam vanuit een Klimop grondwet. Dit is een methodiek voor alle leerlingen binnen school waardoor de leerlingen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan gemeenschappelijke afspraken en regels. Schoolverlaters krijgen de weerbaarheidstraining van Playing for Succes. Instrument SCOL wordt ingevuld om de sociaal emotionele ontwikkeling van elke leerling en groep in kaart te brengen. Dit alles komt samen in het OPP (ontwikkel perspectief) van een leerling. Het is belangrijk kennis te hebben van OPP's en hoe deze werken. Samenwerken op administratief gebied in één systeem van de school heeft ook onze voorkeur.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	Begeleiding van ouders (en) van leerlingen met als doel dat zij de leerlingen goed kunnen begeleiden in de overstap naar een andere passende onderwijssetting of externe hulpverlening e.d wat niet passend is bij SMW of brugfunctionaris werkende binnen de school.
Ondersteuningsstructuur	Het pedagogisch klimaat wordt zoveel mogelijk afgestemd

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	op de behoefte aan structuur, voorspelbaarheid en veiligheid. Er zijn vaste routines en duidelijke schoolafspraken. Twee keer per jaar worden de doelen per leerling vastgelegd in het OPP en deze wordt aan het eind van elk schooljaar geëvalueerd met de ouders. Het OPP stellen we op in LDOS. Er zijn drie groepsbesprekingen per jaar met de leerkracht en de Intern Begeleider van de desbetreffende groep, waarin aandacht is voor de didactische- en sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Daarna is er een mogelijkheid tot leerlingbespreking met IB, de leerkracht en de orthopedagoog en/of logopedist, waarin leerlingen ingebracht kunnen worden waarover nog extra vragen bestaan. Daarnaast is er vijf keer per jaar een CvB (Commissie van Begeleiding) waar leerlingen multidisciplinair besproken worden met de JGZ-arts, SMW, consulent POA, orthopedagoog, Intern Begeleider, leerkracht en directie. De CvB geeft advies over nader onderzoek of begeleiding van leerlingen of het gezin waaruit de leerling komt. Hulpverlening binnen dit perceel zal ook meegenomen worden in deze structuur.
Basisinformatie school	SBO De Klimop Locatie Buiten De Klimop is een school voor Speciaal BasisOnderwijs van Stichting Prisma. Anders dan de reguliere scholen zijn wij niet wijk gebonden, maar een stedelijke voorziening. Op onze vestigingen in Almere Stad (Muziekwijk) en Almere Buiten (Stripheldenbuurt) verzorgen wij onderwijs aan leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben op het gebied van leren en/of op het gebied van spraaktaal anders dan het regulier onderwijs kan bieden.
Toelichting op doelgroep	7 SBO groepen en 1 SBO+ groep Wij zijn in staat om leerlingen, die op laag (moeilijk) lerend niveau functioneren (min IQ van 70), goed te begeleiden in hun ontwikkeling, mits er geen sprake is van bijkomende gedragsproblematiek. Wanneer gedrag voorliggend is op de leerontwikkeling en deze bijkomende problematieken wel aanwezig zijn, dan kijken wij per dossier of een leerling de juiste ondersteuning kan krijgen die het nodig heeft bij ons. Wij kunnen vaak niet voorzien in een ondersteuningsbehoefte op gedrag. Dit willen we graag anders zien. Onze leerlingen hebben allemaal een SBO of SBO+ indicatie van POA. Zodra deze is afgegeven zal het dossier van een aangemeld kind (via Indigo door de reguliere school) besproken worden in onze CvA (Commissie van Aanname). Hierin zitten de algemeen directeur, IB, logopedist en orthopedagoog van de desbetreffende locatie. Deze commissie beoordeelt of wij deze leerling met deze TLV het passende aanbod kunnen bieden bij ons op school. De doelgroep die hierboven is beschreven houden wij daarbij als leidraad. Hiervoor gebruiken we van de 6 (+4) weken zorgplicht om te reageren. Leerlingen met een lichte gedragscomponent voorliggend of voortkomend uit gedragsproblemen/ faalangst of trauma willen we ook kunnen ondersteunen. Te denken valt aan leerlingen met gereguleerde ADHD of ASS of kenmerken van of gedrag voortkomend uit bijv. een TOS met als doel te participeren binnen de groep.

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	We willen gaan inzetten op individuele doelen waarbij er in korte individuele (of kleine groepjes) momenten psycho-educatie (boekjes m.bt een thema, pedagogische spellen met kaartjes, werkbladen etc.) en nabespreking plaatsvindt en de hulpverlener daarnaast in de klas aanwezig is (zie het als een soort schaduw) voor coaching on the job voor de leerling op de doelen. Denk hierbij met name aan doelen die betrekking hebben op emotieregulatie, zelfvertrouwen en prikkelverwerking. Hierin zien we een afbouw voor ons waarin de hulpverlener eerst meer in de klas is en dichtbij de leerling zit, naar steeds meer afstand tot aan alleen nog reflectie/ werk/psycho educatie momenten individueel. Het zou mooi zijn als er qua materiaal afgestemd kan worden op de hulpvraag. Denk aan werkboek wiebelen en friemelen, materialen van geef me de 5, Executieve Functies, leerkuilspel of kinderkwaliteitspel... we denken dus niet aan één standaard programma. Belangrijk hierin is dat er qua doelen wordt afgestemd op de doelen uit het OPP ofwel dat het in het OPP wordt aangevuld. Onze leerlingen hebben vaak moeite om te generaliseren, om de transfer te maken van de begeleidingsmomenten/ondersteuning/ behandeling naar (verschillende situaties in) de klas. Een dergelijke constructie kan helpen dit te ankeren. Daarbij is het van belang dat er wordt nagedacht over hoe de leerkracht meegenomen wordt in deze doelen. Transfer werkt het beste als de leerkracht zich actief bewust is van de doelen en de manier waarop de leerling daaraan werkt. Dan kan de leerkracht zoveel mogelijk dezelfde taal en tools hanteren. Idealiter is er een opbouw waarbij leerlingen m.b.t het behalen van hun doel starten bij begeleider/ leerkracht afhankelijkheid, dan structuur afhankelijk worden en het uiteindelijk kunnen internaliseren. Leerlingen die hoog in emotie zitten, ontprikkeling nodig hebben of bijvoorbeeld juist extra beweging nodig hebben om overprikkeling te voorkomen, opvangen (belangrijk om dan bekend te zijn met de individuele doelen en afspraken). Hier waar mogelijk inspringen op behoeften om zo escalatie te voorkomen. De IB'er is in trajecten de linking pin, voor zowel intern als extern. Ook is het nodig om affiniteit met onderwijs te hebben.
Uitstroomprofielen leerlingen	Het basisconcept van de school vormt het opbrengstgericht- en handelingsgericht werken. Hierbij gaan we ervan uit dat 60% van onze leerlingen naar VMBO-BL of hoger gaan. Dat betekent dat het gaat om een doelgroep leerlingen van 40% met uitstroom PRO of VSO (Aventurijn of Nautilus).
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Wij streven naar een groepsgrootte van 12 leerlingen bij de kleuters en 16 leerlingen bij de andere groepen (SBO+ maximaal 14). Bij groepen tot en met DL 20 (leerjaar 3 en 4) is fulltime onderwijsassistentie aanwezig. Bij de andere groepen is dit parttime. Alle vakken worden in de eigen groep gegeven op het gestelde ambitieniveau. Hierbij worden lessen zoveel mogelijk aangepast aan op niveau, tempo en hoeveelheid leerstof per leerling, waarbij de ambitie en de visie van de school de leidraad is. Het lesaanbod bevat veel structuur, voorspelbaarheid en wordt (waar nodig) ondersteund met materialen, gebaren en visuele ondersteuning. In alle groepen werken we met Vreedzaam vanuit een Klimop grondwet. Dit is een methodiek voor alle leerlingen binnen school waardoor de leerlingen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	gemeenschappelijke afspraken en regels. Schoolverlaters krijgen de weerbaarheidstraining van Playing for Succes. Instrument SCOL wordt ingevuld om de sociaal emotionele ontwikkeling van elke leerling en groep in kaart te brengen. Dit alles komt samen in het OPP (ontwikkel perspectief) van een leerling. Het is belangrijk kennis te hebben van OPP's en hoe deze werken.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	Begeleiding van ouders (en) van leerlingen met als doel dat zij de leerlingen goed kunnen begeleiden in de overstap naar een andere passende onderwijssetting of externe hulpverlening e.d wat niet passend is bij SMW of brugfunctionaris werkende binnen de school.
Ondersteuningsstructuur	Het pedagogisch klimaat wordt zoveel mogelijk afgestemd op de behoefte aan structuur, voorspelbaarheid en veiligheid. Er zijn vaste routines en duidelijke schoolafspraken. Twee keer per jaar worden de doelen per leerling vastgelegd in het OPP en deze wordt aan het eind van elk schooljaar geëvalueerd met de ouders. Het OPP stellen we op in LDOS. Er zijn drie groepsbesprekingen per jaar met de leerkracht en de Intern Begeleider van de desbetreffende groep, waarin aandacht is voor de didactische- en sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Daarna is er een mogelijkheid tot leerlingbespreking met IB, de leerkracht en de orthopedagoog en/of logopedist, waarin leerlingen ingebracht kunnen worden waarover nog extra vragen bestaan. Daarnaast is er vijf keer per jaar een CvB (Commissie van Begeleiding) waar leerlingen multidisciplinair besproken worden met de JGZ-arts, SMW, consulent POA, orthopedagoog, Intern Begeleider, leerkracht en directie. De CvB geeft advies over nader onderzoek of begeleiding van leerlingen of het gezin waaruit de leerling komt. Hulpverlening binnen dit perceel zal ook meegenomen worden in deze structuur.

Perceel 6 Nautilus: Paul Kleestraat VMBO-t Havo en VWO

Basisinformatie school	Nautilus College – Locatie Paul Kleestraat is een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Wij bieden onderwijs voor vmbo-tl, havo en de onderbouw van vwo. Binnen de TL volgen leerlingen standaard het profiel E&M. Binnen de havo hebben leerlingen de mogelijkheid om te kiezen tussen de profielen C&M, E&M, N&G en N&T. Op de havo wordt er gewerkt met IVIO (voorheen wereldschool).
Toelichting op doelgroep	Het Nautilus College is een school voor leerlingen met een vorm van autisme, vergelijkbare problematiek en leerlingen met gedragsproblematiek.
Uitstroomprofielen leerlingen	Binnen het Nautilus College zijn er verschillende uitstroombestemmingen mogelijk, namelijk het vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Wij streven naar een groepsgrootte van maximaal 15 leerlingen. Binnen de school wordt er gewerkt met de methode GMDV (Geef Me De Vijf). Dit vraagt om een bepaalde aanpak. Hierbij houden wij rekening met bijvoorbeeld de volgende zaken: • Elk lokaal heeft een duidelijke planning staan op het bord, er hangen telefoonzakken en er hangt niks aan de muren. • Er is een time-out plaats in de gang aan een tafel, in nabijheid van de mentorklas. • We proberen lesuitval te voorkomen en zo veel mogelijk voorspelbaarheid te hebben in het lesrooster. • Wij hanteren vaste begin- en eindtijden. • Er is toezicht bij het betreden en verlaten van de school. • Er is toezicht in de pauzemomenten. • Schoolregels hangen in elke ruimte en zijn duidelijk gevisualiseerd met pictogrammen. Naast de extra ondersteuning die ingezet kan worden, kan het ook zijn dat een leerling tijdelijk behoefte heeft aan een aangepast onderwijsaanbod. Daarnaast wordt er gewerkt volgens de PDCA-cyclus. De PDCA-cyclus ondersteunt het planmatig werken binnen de school. Binnen de ondersteuningstructuur (verbonden aan de kwaliteitszorg) wordt de PDCA-cyclus als volgt ingevuld: Plan – Do – Check – Act. Zo vinden er drie keer per jaar resultaatgesprekken plaats, waarin alle aspecten van de school in kaart worden gebracht en voortgang in kaart is gebracht. Ook vinden er minstens twee keer per jaar groepsbesprekingen en leerling-besprekingen plaats, om de voortgang van de leerlingen goed te kunnen monitoren.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	• Het Nautilus College werkt nauw samen met een organisatie die individuele begeleiding biedt aan leerlingen met ASS. De aanbieder zit bij ons op locatie, waardoor leerlingen gemakkelijk tijdens de lesdag begeleiding kunnen krijgen.

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	• Binnen het Nautilus College is er een leerling-coach aanwezig. Zij gaat in gesprek met leerlingen die een hulpvraag hebben. • Binnen onze locatie valt ook het IOC (integraal ontwikkel centrum). In het IOC zitten leerlingen die eerder zijn uitgevallen binnen het onderwijs en weer aan het opbouwen zijn in schooluren. De leerlingen hebben allemaal een TLV. Er wordt gekeken wat elke individuele leerling nodig heeft, wat maakt dat er wordt gewerkt met maatwerktrajecten. • Thuiswerkersarrangement: het thuiswerkersarrangement is een arrangement dat in samenwerking met POA en Triade Vitree is opgestart. Reguliere VO-scholen kunnen leerlingen hiervoor aanmelden die volledig thuis zijn komen te zitten. • Ten slotte kan Playing for Succes aangeboden worden aan leerlingen. Playing For Succes verzorgt op speelse wijze lessen om onder andere de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen te bevorderen.								
Ondersteuningsstructuur	Hieronder is weergegeven welke expertise in het Nautilus College, locatie Paul Kleestraat aanwezig is om interventies te plegen, op welke manier de school georganiseerd is en met welke onderwijs- en ketenpartners wordt samengewerkt. De functies en taakprofielen binnen de school die een beeld geven van de ondersteuningsstructuur zijn: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Functie/taak:</th><th>Taakprofiel:</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mentor</td><td>De mentor is de spin in het web rondom de leerling binnen de school en in het contact met ouder(s)/verzorger(s). De mentor geeft in zijn/haar pedagogisch-didactisch handelen uitvoering aan de onderwijsbehoeften van de leerling.</td></tr> <tr> <td>Intern begeleider</td><td>De intern begeleider coördineert in samenwerking met de adjunct-directeur, gedragswetenschapper en jeugdarts de onderwijsondersteuning op didactisch gebied.</td></tr> <tr> <td>Gedragswetenschapper</td><td>De gedragswetenschapper coördineert in samenwerking met de adjunct-directeur, de intern begeleider en de jeugdarts de onderwijsondersteuning op pedagogisch gebied en zorg.</td></tr> </tbody> </table>	Functie/taak:	Taakprofiel:	Mentor	De mentor is de spin in het web rondom de leerling binnen de school en in het contact met ouder(s)/verzorger(s). De mentor geeft in zijn/haar pedagogisch-didactisch handelen uitvoering aan de onderwijsbehoeften van de leerling.	Intern begeleider	De intern begeleider coördineert in samenwerking met de adjunct-directeur, gedragswetenschapper en jeugdarts de onderwijsondersteuning op didactisch gebied.	Gedragswetenschapper	De gedragswetenschapper coördineert in samenwerking met de adjunct-directeur, de intern begeleider en de jeugdarts de onderwijsondersteuning op pedagogisch gebied en zorg.
Functie/taak:	Taakprofiel:								
Mentor	De mentor is de spin in het web rondom de leerling binnen de school en in het contact met ouder(s)/verzorger(s). De mentor geeft in zijn/haar pedagogisch-didactisch handelen uitvoering aan de onderwijsbehoeften van de leerling.								
Intern begeleider	De intern begeleider coördineert in samenwerking met de adjunct-directeur, gedragswetenschapper en jeugdarts de onderwijsondersteuning op didactisch gebied.								
Gedragswetenschapper	De gedragswetenschapper coördineert in samenwerking met de adjunct-directeur, de intern begeleider en de jeugdarts de onderwijsondersteuning op pedagogisch gebied en zorg.								

	Jeugdarts	De jeugdarts coördineert in samenwerking met de adjunct-directeur, de gedragswetenschapper en intern begeleider de ondersteuning op medisch gebied.
	Adjunct-directeur	De adjunct-directeur coördineert in samenwerking met de gedragswetenschapper, intern begeleider en de jeugdarts de ondersteuning op organisatorisch gebied.
	Directeur	De directeur is voorzitter van de Commissie voor de Begeleiding.
	Intern zorgoverleg (IZO) De adjunct-directeur, de gedragswetenschapper en de intern begeleider voeren eens in de week op een geplande dag en vast tijdstip IZO. In dit overleg worden directe hulpvragen besproken. De mentor kan via een formulier in het LVS de hulpvraag indienen. Tijdens het IZO worden concrete afspraken gemaakt. De gemaakte afspraken worden via het LVS teruggekoppeld. Het LVS geeft ook ruimte voor evaluatie. De professionals die voor de school direct beschikbaar zijn voor het ondersteuningsaanbod zijn:	
	Professional:	Taakprofiel:
	Leerplichtambtenaar	De leerplichtambtenaar ondersteunt de school in haar plicht de leerplichtwet 1969 uit te voeren met als doel het verzuim van de leerling tot een minimum te beperken.
	Jeugdagant	De jeugdagant ondersteunt de school in de uitvoering van haar veiligheidsbeleid in en om de school.
	Medewerker Passend Onderwijs	De medewerker ondersteunt de school in de transitie van leerlingen van regulier onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs. De medewerker ondersteunt in het formuleren van een passend aanbod. Indien blijkt, dat een leerling mogelijkheden heeft zijn schoolloopbaan te vervolgen in het reguliere VO, gaat de medewerker Passend Onderwijs met de leerling werken aan die competenties, die daarvoor nodig zijn.

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	De ketenpartners die voor de school beschikbaar zijn voor het ondersteuningsaanbod zijn:	
	Ketenpartn er:	Manier waarop afstemming plaatsvindt:
	GGD	De jeugdarts als onderdeel van de CvB. De jeugdarts doet preventief gezondheidsonderzoek.
	POVO	Het partneroverleg Voortgezet Onderwijs komt 2 keer per jaar bij elkaar en bespreekt met de school de trends in het onderwijs.

Perceel 7 Nautilus: SO El Grecostraat

Basisinformatie school	Nautilus SO is een school voor speciaal onderwijs. De school kenmerkt zich door: • het onderwijsaanbod van groep 1 t/m groep 8; • het streven naar groepen van maximaal zestien leerlingen; • per groep één of twee vaste leerkrachten en onderwijsondersteuners; • een vaste intern begeleider; • een vaste gedragswetenschapper; • samenwerking met partners als JGZ-centraal en Fornhese en externe begeleiders binnen de school; • duidelijkheid en structuur; • zelfstandigheid en samenwerking; • aandacht voor iedere leerling; • respect voor elkaars (on-)mogelijkheden; • bieden van een ontwikkelingsperspectief.
Toelichting op doelgroep	Nautilus SO is een school voor speciaal onderwijs voor leerlingen met een vorm van autisme en met voornamelijk internaliserende maar ook externaliserende gedragsproblematiek (zoals adhd) in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Door de hoge comorbiditeit van verschillende stoornissen is er vaak sprake van een complexe ondersteuningsbehoefte. Hierdoor richt Nautilus SO zich niet alleen op de leerontwikkeling van de leerlingen, maar ook op sociaal-emotionele begeleiding, waarbij gebruik wordt gemaakt van methodes zoals PBS en Kwink om gewenst gedrag te stimuleren en veiligheid te vergroten in de schoolomgeving. Het doel is om een veilige en voorspelbare leeromgeving te bieden waarin elke leerling optimaal kan functioneren.
Uitstroomprofielen leerlingen	Nautilus SO biedt uitstroomprofielen die aansluiten bij de brede diversiteit van de leerlingenpopulatie, variërend van praktijkonderwijs, vmbo, havo tot voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. De meeste leerlingen stromen uit naar het vso. De school stemt de ondersteuning en het onderwijsaanbod af op de individuele capaciteiten, leerbehoeften en ontwikkelingsmogelijkheden van elke leerling. De school werkt hierbij nauw samen met ouders en externe instanties om een passende en succesvolle uitstroom richting vervolgonderwijs of dagbesteding te realiseren.
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Nautilus SO werkt met de principes van handelingsgericht werken (HGW), waarbij het accent ligt op het begrijpen en ondersteunen van de onderwijsbehoeften van leerlingen. De focus ligt hierbij op het versterken van wat de leerling nodig heeft, in plaats van zich te richten op problemen. Door middel van observaties, toetsanalyses en gesprekken, vaak in samenwerking met de Commissie van Begeleiding (CvB), brengen leerkrachten en ondersteuners de onderwijsbehoeften nauwkeurig in kaart. Het proces

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	verloopt systematisch en doelgericht: doelen worden vastgelegd, acties uitgezet, en regelmatig geëvalueerd om tijdig bij te sturen. Dit resulteert in een transparante werkwijze waarbij iedereen betrokken is en weet welke stappen worden ondernomen. Daarnaast werkt Nautilus SO preventief om een veilige en stimulerende leeromgeving te bieden. Zo zijn er vaste routines en duidelijke gedragsverwachtingen die visueel in het gebouw zijn weergegeven. Met de methode Positive Behavior Support (PBS) en Kwink wordt gewenst gedrag op een positieve manier gestimuleerd. Leerlingen worden beloond voor goed gedrag en krijgen in begrijpelijke termen uitgelegd wat er van hen verwacht wordt. De school maakt gebruik van groene, gele en rode interventies om gedragsverwachtingen op verschillende niveaus aan te pakken en in te spelen op specifieke behoeften. Het Landelijk Doelgroepenmodel ondersteunt het proces van onderwijs op maat door transparante doelen en het verwachte uitstroomniveau vast te leggen, wat waardevol is voor communicatie met ouders, externe instanties en de onderwijsinspectie. Leerkrachten werken hierbij nauw samen met ouders om zowel sterke kanten als uitdagingen van de leerlingen te benutten en passende ondersteuning te bieden. Ouders worden betrokken als partners in het ontwikkelproces en zijn regelmatig aanwezig bij evaluatiegesprekken om de voortgang te bespreken en waar nodig bij te sturen. Daarnaast bevordert de kleinschalige, overzichtelijke schoolstructuur dat leerlingen zich veilig voelen en dat er intensief contact is tussen de leerlingen en het onderwijsteam. Nautilus SO biedt zo een uitgebreide ondersteuning die zowel sociaal-emotionele als cognitieve ontwikkeling stimuleert en ruimte biedt voor leerlingen om zich optimaal te ontwikkelen.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	Het Nautilus SO is kleinschalig. De leerlingen kennen elkaar, alle leerkrachten en onderwijsondersteuners. Iedere klas wordt begeleid door een leerkracht en een onderwijsondersteuner. Het Nautilus SO is gespecialiseerd als het gaat om de onderwijsvorm. Er wordt veel nadruk gelegd op de prikkelarme leeromgeving, de structuur, voorspelbaarheid en rust, met gescheiden werkplekken indien nodig, zodat de leerlingen tot leren kunnen komen. Het merendeel van de leerlingen heeft een vorm van ASS en de aanpak is daarop gericht. We hebben een sterk en hecht team dat in staat is om onderwijs op maat te bieden middels differentiatie en door handelingsgericht te werken. Dit zorgt ervoor dat leerlingen zich op een optimale manier kunnen ontwikkelen en het beste uit zichzelf kunnen halen waarbij er rekening wordt gehouden met de stoornis van iedere leerling. Kernwaarden: • Veiligheid • Vertrouwen

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	• Respect • Plezier Aan deze kernwaarden zijn gedragsverwachtingen gekoppeld. Gedrag wat we met elkaar en van elkaar verwachten binnen de school.
Ondersteuningsstructuur	Wanneer een leerling wordt aangemeld bij Nautilus SO, wordt eerst een grondig dossieronderzoek uitgevoerd. Op basis van de beschikbare informatie wordt bepaald welk onderwijsniveau en welke klas passend lijken voor de leerling. Vervolgens wordt besloten wie er bij het intakegesprek aanwezig zullen zijn. Dit intakegesprek vindt plaats met de leerling en diens ouder(s)/verzorger(s). Indien wenselijk worden ook betrokken hulpverleners, zoals een orthopedagoog of jeugdarts, uitgenodigd. Dit zorgt voor een bredere kijk op de ondersteuning die de leerling mogelijk nodig heeft. Na het intakegesprek beoordeelt het team of er voldoende informatie is om een passend onderwijsaanbod te bieden. Indien nodig, wordt aanvullende informatie opgevraagd of aanvullend onderzoek uitgevoerd om de onderwijsbehoeften van de leerling volledig in kaart te brengen. Zodra er duidelijkheid is over een geschikte plek binnen de school, worden concrete afspraken gemaakt over de startdatum en de ondersteuning die de leerling krijgt. Wanneer de administratie rond is, wordt de leerling officieel ingeschreven. Bijsturen op schoolniveau Het bijsturen op schoolniveau richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en het vergroten van de tevredenheid over de schoolprestaties. Dit wordt ondersteund door een goed ingerichte kwaliteitszorg. De school evalueert jaarlijks de standaarden uit het inspectiekader, zoals vastgelegd in de kwaliteitskalender. Tijdens resultaatgesprekken bespreekt de bestuurder samen met het team de behaalde resultaten en eventuele aandachtspunten. Bijsturing kan nodig zijn op gebieden als zicht op ontwikkeling en begeleiding, pedagogisch-didactisch handelen, onderwijstijd, afsluiting, veiligheid en schoolklimaat. Deze gerichte aanpak helpt om voortdurend te werken aan een veilig en effectief leerklimaat voor alle leerlingen. Zorg-/onderwijsteam Het zorgteam werkt multidisciplinair samen om de ontwikkeling en het welzijn van de leerling te bevorderen: Leerkracht: observeert en voert pedagogische en didactische ondersteuning uit.

	Intern begeleider: coördineert basisondersteuning op didactisch en pedagogisch gebied, in samenwerking met de adjunct-directeur, gedragswetenschapper en jeugdarts. Gedragswetenschapper: biedt extra ondersteuning en coördineert in samenwerking met andere teamleden de zorg- en onderwijsondersteuning. Jeugdarts: richt zich op medische begeleiding en werkt samen met het zorgteam. Adjunct-directeur: coördineert de ondersteuning op organisatorisch vlak. Directeur: voorziet het overleg in de Commissie van Begeleiding (CvB). IZO-overleg: Elke week vindt een Intern Zorg Overleg (IZO) plaats met de adjunct-directeur, gedragswetenschapper en intern begeleiders, waarin actuele hulpvragen besproken worden. Het IZO ondersteunt de PDCA-cyclus, waarbij hulpvragen vooraf door de leerkracht en intern begeleider zijn voorbereid. Commissie van Begeleiding: De CvB is multidisciplinair en beslist over instroom, doorstroom en uitstroom. Het team werkt samen met externe partners en adviseert het bestuur binnen zes weken over het Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP) van nieuwe leerlingen. Daarnaast worden leerlingontwikkeling en schoolbrede resultaten regelmatig geëvalueerd en besproken. De doelstellingen zijn: • het bevoegd bezag (bestuur) binnen 6 weken na plaatsing te adviseren over het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de leerling. • minstens één keer per jaar te bepalen of de leerling zich volgens het ontwikkelingsperspectief en daarmee volgens verwachting ontwikkelt. • samen te werken met ketenpartners als benodigde expertise niet aanwezig is binnen de school. Op het Nautilus SO wordt het pedagogisch klimaat zorgvuldig afgestemd op de behoefte aan structuur, voorspelbaarheid en veiligheid van de leerlingen. De school werkt met vaste routines en duidelijke afspraken. Voor elke leerling worden jaarlijks doelen vastgelegd in het OPP (Ontwikkelingsperspectief Plan), dat twee keer per schooljaar samen met de ouders wordt geëvalueerd.
--	--

	Er vinden jaarlijks twee groepsbesprekingen plaats tussen de leerkracht en intern begeleiders, waarin zowel de didactische als sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen centraal staan. In de groepsbesprekingen wordt het ontwikkelproces van leerlingen nauwgezet gevolgd en begeleid, waarbij de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) als leidraad dient: Plan - Voorbereiden en Plannen De bespreking begint met het vaststellen van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften op basis van de OPP's (Ontwikkelingsperspectiefplannen) en observaties. Hierbij worden leerdoelen bepaald en behoeften geanalyseerd: welke leerlingen hebben extra aandacht nodig op didactisch, pedagogisch of sociaal-emotioneel vlak? Vervolgens worden interventieplannen opgesteld waarin concrete ondersteuning wordt vastgelegd, zoals aanpassingen in lesstof of gedragsinterventies, en worden rollen verdeeld onder teamleden zoals de leerkrachten, intern begeleiders en gedragswetenschappers. Do - Uitvoeren van Acties In de uitvoeringsfase wordt de voortgang van de geplande acties besproken. Er wordt nagegaan hoe de samenwerking tussen het zorgteam, leerkrachten en ouders verloopt en of iedereen goed geïnformeerd is. Ook eventuele praktische uitdagingen worden hierin kaart gebracht, zodat indien nodig aanpassingen in het lesmateriaal, de planning of de groepsdynamiek kunnen worden doorgevoerd. Check - Evalueren van Effecten Tijdens de evaluatie wordt de leerlingontwikkeling bekeken aan de hand van toetsresultaten, zoals IEP-scores, en gedragsobservaties. Dit deel van de bespreking richt zich op de vraag of de interventies effect hebben en of gedrag en sociale vaardigheden van leerlingen verbeteren. Observaties van betrokken professionals worden gedeeld en er wordt besproken of de samenwerking met ouders en externe partijen goed verloopt of bijgestuurd moet worden. Act - Bijsturen en Nieuwe Plannen Maken Op basis van de evaluatie worden interventies bijgesteld, versterkt of vervangen. Nieuwe doelen worden gesteld, afgestemd op de voortgang van de leerling. Daarnaast wordt gekeken naar de professionele ontwikkeling van het team: welke kennis of vaardigheden hebben zij nog nodig om de leerlingen optimaal te ondersteunen? De bijeenkomst wordt afgesloten met verslaglegging, waarin alle acties en afspraken vastgelegd worden voor opvolging bij de volgende groepsbespreking.
--	--

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	Na de eerste twee groepsbesprekingen is er, indien nodig, een extra overleg tussen de leerkracht en gedragswetenschapper voor leerlingen waarbij specifieke vragen spelen. Elke leerling wordt zo minimaal 4 keer per jaar individueel besproken tijdens een leerlingbespreking .
--	--

Perceel 8 Nautilus: VSO VMBO Lierstraat

Basisinformatie school	Nautilus College – Locatie Lierstraat is een school voor voortgezet speciaal onderwijs en maakt deel uit van Eduvier Onderwijsgroep. Wij bieden onderwijs voor vmbo kb/bb en mbo entree (niv. 1). Voor het behalen van het kaderdiploma werken wij samen met Aeres. De leerlingen stromen uit in het profiel Groen.
Toelichting op doelgroep	Het Nautilus College is een school voor leerlingen met een vorm van autisme, vergelijkbare problematiek en leerlingen met gedragsproblematiek
Uitstroomprofielen leerlingen	Binnen het Nautilus College zijn er verschillende uitstroombestemmingen mogelijk, namelijk het vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Wij streven naar een groepsgrootte van maximaal 15 leerlingen. - We proberen lesuitval te voorkomen en zo veel mogelijk voorspelbaarheid te hebben in het lesrooster. - Wij hanteren vaste begin- en eindtijden. - Er is toezicht bij het betreden en verlaten van de school. - Er is toezicht in de pauzemomenten. - Er is elke dag een pedagogisch conciërge aanwezig die tevens de rol van verzuim coördinator heeft. Naast de extra ondersteuning die ingezet kan worden, kan het ook zijn dat een leerling tijdelijk behoefte heeft aan een aangepast onderwijsaanbod. Daarnaast wordt er gewerkt volgens de PDCA-cyclus. De PDCA-cyclus ondersteunt het planmatig werken binnen de school. Binnen de ondersteuningstructuur (verbonden aan de kwaliteitszorg) wordt de PDCA-cyclus als volgt ingevuld: Plan – Do – Check – Act. Zo vinden er drie keer per jaar resultaatgesprekken plaats, waarin alle aspecten van de school in kaart worden gebracht en voortgang in kaart is gebracht. Ook vinden er minstens twee keer per jaar groepsbesprekingen en leerling-besprekingen plaats, om de voortgang van de leerlingen goed te kunnen monitoren.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	- Het Nautilus College werkt nauw samen met een organisatie die individuele begeleiding biedt aan leerlingen met ASS. De aanbieder zit bij ons op locatie, waardoor leerlingen gemakkelijk tijdens de lesdag begeleiding kunnen krijgen. - Binnen het Nautilus College is er een pedagogisch medewerker aanwezig. Zij gaat in gesprek met leerlingen die een hulpvraag hebben. - Ten slotte kan Playing for Succes aangeboden worden aan leerlingen. Playing For Succes verzorgt op speelse wijze lessen om onder andere de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen te bevorderen.

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

Ondersteuningsstructuur	Wekelijks is er een Intern zorg overleg (IZO) – de hulpvraag wordt door de mentor voorbereid – in het IZO wordt de vraag beantwoord door de IB'ers – indien gewenst worden de GW 'ers betrokken. Een ronde tafel gesprek (RTG) met alle betrokkenen behoort tot de mogelijkheden. De vraag wordt vanuit het IZO teruggekoppeld aan de mentor. Een keer in de twee weken is er een klein cvb – zitting hebben de directeur, IB'ers en GW 'ers – doel is zitten de OPP nog binnen de verwachting – per bijeenkomst wordt er een groep langs gelopen. In keer in de 6 weken is er een groot CVB – hier komen de hulpvragen aan de orde waarbij de expertise van het IZO te kort schiet – zitting hebben oa de jeugdarts, Passend Onderwijs, leerplicht, jeugdhulp en kinder & jeugd psychiatrie. Er zijn leerling besprekingen, oudergesprekken en rapport gesprekken.
--------------------------------	---

Perceel 9 Nautilus: VSO VMBO Radioweg

Basisinformatie school	Het Nautilus College is een school voor voortgezet speciaal onderwijs en maakt deel uit van Eduvier Onderwijsgroep, die gespecialiseerd onderwijs aanbiedt in geheel Flevoland met het hoofdkantoor in Lelystad . Jongeren kunnen terecht op het Nautilus College met een toelaatbaarheidsverklaring vanuit het samenwerkingsverband passend onderwijs of via een residentiële plaatsing vanuit Pluryn. De specialisatie van Nautilus College, locatie Radioweg (verder Radioweg) is een gedragsgestuurde aanpak voor leerlingen met externaliserende, naar buiten gekeerde gedragsproblematiek. Voor deze bijzondere doelgroep gaat de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, zodat zij kunnen functioneren in de samenleving, samen met de schoolse ontwikkeling
Toelichting op doelgroep	Op dit moment heeft de Radioweg een kleine 100 leerlingen waarvan de meerderheid jongens, hoewel het percentage meisjes toeneemt. De leeftijd van de meerderheid van onze leerlingen ligt tussen de 13 en 16 jaar. Zij zijn wonen voornamelijk in Almere bij één (38%) of twee (15%) ouders. Een kleine 10% woont niet bij ouder(s) maar in een pleeggezin of woongroep. Ruim driekwart van onze leerlingen heeft een psychiatrische diagnose, waarvan twee derde ADHD. Van de leerlingen met een diagnose heeft vrijwel de helft een dubbele diagnose, wat 39% van de totale populatie betreft. De nevend diagnoses komt over het algemeen voort uit problemen in het systeem en er is dus vaak sprake van complexe multiproblematiek. Deze problematiek uit zich in naar buiten gekeerd gedrag, zoals beweeglijkheid, impulsiviteit, luid stemgebruik en ongewenst gedrag waaronder soms verbale en/of fysieke agressie. De ondersteuning behoeften van de leerlingen liggen daarom op het gebied van gedragsaanpak, zoals duidelijke gedragsverwachtingen en nabijheid van de docent. Van een kwart van onze leerlingen is bekend dat zij medicijnen gebruikt voor psychische- en gedragsproblematiek en van bijna 20% is bekend dat zij gebruik maken van hulpverlening en/of GGZ. Dit laatste percentage lijkt erg laag in verhouding tot de complexiteit van de problematiek. Voor een deel is dit te verklaren doordat leerlingen geen hulp willen of kunnen (ouders/verzorgers willen niet, wachtlijsten, geen passend aanbod) ontvangen, hoewel dit wel noodzakelijk is of zelfs voorliggend is. Cognitief gezien heeft de grote meerderheid een laaggemiddeld tot gemiddeld iq. Hoewel de diagnose 'disharmonisch profiel' niet meer gesteld wordt, worden regelmatig significantie verschillen tussen de deelscores benoemd. Deze verschillen kunnen onder- of overschatting veroorzaken wat kan leiden tot frustraties die de gedragsproblematiek versterken. Het percentage leerlingen waarbij een leerstoornis (dyslexie) is vastgesteld, ligt in de buurt van het landelijk gemiddelde. Concluderend is er sprake van een zeer complexe doelgroep waarvoor een sterke pedagogische benadering, rust, structuur en veiligheid noodzakelijk zijn om tot leren te komen.
Uitstroomprofielen leerlingen	De Radioweg biedt een viertal uitstroomprofielen aan, te weten arbeid, VMBO-bbl/entree, VMBO-kbl en VMBO-tl.

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	De leerlingen met het uitstroomprofiel arbeid richten zich op brede persoonlijke vorming en competentieontwikkeling rond werken, wonen, vrije tijd en burgerschap. Het streven is voor dit uitstroomprofiel medio 2025 te starten met een Arbeids Training Centrum, waarin de leerlingen door middel van interne en externe stages nog meer mogelijkheden krijgen hun arbeidsvaardigheden te ontwikkelen en na hun schooltijd succesvol te zijn op de arbeidsmarkt. Leerlingen met het uitstroomprofiel arbeid verlaten de school met een landelijk erkend VSO-diploma of – verklaring. De leerlingen met het uitstroomprofiel vervolgonderwijs volgen hun lessen in de onderbouw in de vmbo-basisroute of in de vmbo-kgt-route. Het onderwijs op vmbo-bb niveau in de bovenbouw wordt gerealiseerd in nauwe samenwerking met het mbo. De lessen vinden plaats op onze eigen school, maar worden op inhoud afgestemd met het mbo. Leerlingen die daartoe in aanmerking komen, leggen examen af op mbo niveau 1 en kunnen daarmee een landelijk erkend entreediploma behalen. De leerlingen die in de bovenbouw de leerroute vmbo-kb of -tl volgen, kunnen staatsexamens doen en daarmee een regulier VMBO-diploma behalen. Voor de kb-route wordt daarin samengewerkt met de Meergronden.
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	In eerste instantie is de Radioweg een school. Dat betekent dat er lessen verzorgd en gevolgd worden in de relevante vakken zoals op iedere school, waarbij een programma afgerond wordt en cijfers behaald worden, waaraan eisen gesteld worden zoals overgangsnormen. Er wordt gewerkt met een vakkenrooster, waarbij vakdocenten lesgeven in hun vak in hun lokaal en de leerlingen dus wisselen van docent en lokaal. Het aanbod in de les is echter afgestemd op de doelgroep. Er wordt gestreefd naar een maximale groepsgrootte van twaalf leerlingen die les krijgen van vakdocenten die gespecialiseerd zijn in het afstemmen van hun pedagogisch-didactisch handelen op het gedrag en de achterliggende oorzaken daarvan van onze doelgroep. Hierbij wordt gebruik gemaakt van elementen van Positive Behaviour Support en Traumasensitief onderwijs. Veiligheid, in de breedste zin van het woord, staat bij ons hoog in het vaandel en is, de doelgroep in aanmerking nemende, een essentiële leervoorwaarde die niet vanzelfsprekend is maar waar hard aan gewerkt moet worden. Wij zorgen voor een zo veilig mogelijke omgeving door heel duidelijke gedragsverwachtingen, (school)regels en consequenties voor zowel leerlingen als personeel te hanteren en elkaar hierbij met respect te behandelen. In praktische zin hangen er posters van de gedragsverwachtingen en de escalatieladder overal in de school en wordt alles wat er in de school gebeurt vastgelegd door camera's zowel in als om de school waardoor de veiligheid letterlijk in beeld is. In pauzes en andere vrije momenten wordt er toezicht gehouden door leden van het team. Iedere leerling heeft een eigen mentor die het eerste aanspreekpunt is voor leerlingen en ouder(s)/verzorger(s). De mentor speelt een centrale rol in de gedragsaanpak, zowel preventief als curatief. Gespreksvoering is voor de mentor een belangrijk middel om relaties te herstellen en om de

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	leerling te leren en te laten reflecteren op het eigen gedrag en wat dat gedrag betekent voor de leerling zelf en voor anderen. In het geval van ernstiger voorvallen en incidenten worden in deze gesprekken ook ouder(s)/verzorger(s) betrokken. Daarnaast voeren de mentoren vier keer per jaar (na iedere periode) portfoliogesprekken met leerling en ouder(s)/verzorger(s) over de voortgang van de leerling. Het mentoraat wordt in de onderbouw vormgegeven door de pedagogische coaches die geen les geven en dus in principe altijd beschikbaar zijn voor de ondersteuning van leerling en/of docent als dat nodig is. In de bovenbouw wordt meer zelfstandigheid verwacht en is een van de vakdocenten de mentor. Iedere leerling volgt ook het vak LOB. Dit vak richt zich expliciet op de ontwikkeling en training van de vaardigheden die nodig zijn om effectief te kunnen functioneren in school en in de maatschappij. Onderdeel van dit vak is de TOPS-training. TOPs is een programma dat zich richt op het versterken van een veilig schoolklimaat door de leerlingen te laten werken aan sociale vaardigheden, omgaan met boosheid en moreel redeneren. Het uitgangspunt is dat je in iedere situatie kunt kiezen voor een positieve oplossing. In de onderbouw krijgen onze leerlingen het project 'Playing for Succes' aangeboden. Playing for Succes is een organisatie die betekenisvol leren aanbiedt, waarin de lesstof volledig is ingebed in de maatschappelijke werkelijkheid. Het doel is de leerlingen een succeservaring te laten beleven en verbindingen te leggen tussen elkaar, met de docent en de wereld buiten het klaslokaal, in het bijzonder de stad Almere In de bovenbouw lopen de meeste leerlingen stage, waarin de geleerde vaardigheden in een andere context geoefend kunnen worden. De leerlingen worden in het vinden en lopen van de stage begeleid door de stagecoördinator die hiertoe onder andere een beroepskeuzeinteressesettest laat doen. De individuele onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en de kind- en systeemkenmerken worden vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Voor veel leerlingen volstaat de basisondersteuning, maar voor veel ook niet. Voor deze laatste groep kan maatwerk worden ingezet. De maatwerkmogelijkheden worden hieronder beschreven.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	De pedagogische coaches zijn inzetbaar voor de opvang en ondersteuning die even niet in de les kunnen zijn. Hiertoe is een speciaal lokaal ingericht waar leerlingen met de coaches in gesprek kunnen, hun schoolwerk kunnen doen of gewoon even kunnen verblijven. Hierbij gaat het altijd om incidentele en kortdurende interventies. Daarnaast zijn vier dagen in de week jongerenwerkers vanuit Schoor beschikbaar die ingezet kunnen worden voor de coaching en begeleiding van individuele leerlingen of kleine groepjes leerlingen. Deze coaching en begeleiding richt zich met name op het gedrag op school, het ontwikkelen van sociale vaardigheden en activiteiten in het derde milieu. Voor leerlingen met (dreigende) verslavingsproblematiek kan begeleiding op school worden door Tactus.

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	Op het moment dat de algemene ondersteuning en de maatwerkondersteuning zoals hierboven besproken onvoldoende blijken, gaat de betrokken gedragswetenschapper in gesprek met leerling, ouder(s)/verzorger(s), hulpverlening en ketenpartners over externe, specialistische ondersteuning.
Ondersteuningsstructuur	Naast de docenten en pedagogische coaches wordt de zorgstructuur vorm gegeven door het intern zorgoverleg (IZO) , waarin de schoolleiding, gedragswetenschappers en intern begeleider overleggen over de voortgang en de inzet van pedagogische en didactische begeleiding van leerlingen op school. Voor de inzet van maatwerk dienen de mentoren verzoeken in bij het IZO. Meerdere keren per jaar komt het Groot CVB bijeen waarin het IZO en de ketenpartners plaatsnemen, waaronder de begeleider passend onderwijs vanuit het samenwerkingsverband POA, de leerplichtambtenaar, de jeugdarts en jeugdhulp/gemeente. In dit overleg worden de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen vastgesteld en kan het IZO om advies vragen voor de externe specialistische begeleiding van de leerlingen die vastlopen op school.

Perceel 10 PrO Almere Koningsbeltweg, Bachweg en Marathonlaan

(voorheen Tom Poesstraat)

Basisinformatie school	PrO Almere is een praktijkschool. Praktijkschoolleerlingen hebben onderwijs nodig dat praktisch van aard is. Zij leren door 'te doen' in plaats van door 'te luisteren'. Vaak is dat al eerder gebleken op de basisschool waar de leerling gezeten heeft. Kenmerkend voor scholen voor praktijkonderwijs is dat er naast een aantal avo-vakken (algemeen vormend onderwijs, te weten: Nederlands, Engels, rekenen, wiskunde, burgerschap en gymnastiek) veel praktijkvakken worden gegeven. Maar daarin zit het hem niet alleen: alle lessen, ook die van de avo-vakken, zijn heel praktisch van opzet en we werken in leerjaar 1 en 2 in groepen van maximaal 15 leerlingen. Bovendien bieden praktijkscholen extra voorzieningen die maken dat er speciale hulp kan worden geboden als dat nodig is. Bijvoorbeeld als er problemen zijn in de thuissituatie van een leerling maar ook op school.
Toelichting op doelgroep	Om een toelating te krijgen tot het Praktijk onderwijs, Is er een leerachterstand nodig in het basisonderwijs. Het IQ van een leerling in het praktijkonderwijs is globaal tussen de 50 en 80.
Uitstroomprofielen leerlingen	Het doel van het onderwijs op scholen voor praktijkonderwijs is: de leerlingen voorbereiden op een zelfstandig bestaan in de maatschappij. Aan alles wat je kunt tegenkomen in de praktijk van het wonen, werken, vrije tijd en burgerschap, wordt op scholen voor praktijkonderwijs aandacht besteed. Het draait op PrO Almere om de praktijk. Dat is de kern van ons onderwijs. In alle lessen komt voortdurend de dagelijkse praktijk aan de orde. Leerstof waarvan onduidelijk is of de leerlingen er na school wat aan hebben, maakt weinig kans in het programma van PrO Almere te worden opgenomen. Voor de praktische en de algemeen vormende vakken geldt hetzelfde. Steeds vragen we ons af: hebben de leerlingen er straks wat aan? Bij de avovakken wordt gewerkt met een leerlijn die ontwikkeld is om de leerlingen op PrO Almere zoveel mogelijk uit te dagen en op eigen niveau te laten werken. Verder werken wij met digitale lessen begrijpend lezen: nieuwsbegrip en Deviant. Ook voor rekenen maken we gebruik van digitale lessen (Deviant). Hier hebben de leerlingen een laptop voor nodig. In ons onderwijs gaat het bijna net zo als in het echt. Vooral in de sectorjaren (als leerlingen een richting hebben gekozen) en de Entree (een traject dat voor sommige leerlingen aan de orde komt en toewerkt naar een mbo opleiding) proberen we de realiteit zo goed mogelijk te benaderen. Zo hebben de leerlingen bij winkelpraktijk bijvoorbeeld de beschikking over een lokaal dat er uitziet als een levensechte supermarkt annex kledingwinkel / drogisterij. En wanneer we onze leerlingen laten kennismaken met het werk dat in de schoonmaakbranche 9 gedaan wordt, beschikken we over precies dezelfde materialen als in een echt schoonmaakbedrijf gehanteerd worden. Onze praktijkvakken zijn daardoor tegelijkertijd werkervaringen. In de bovenbouw gaan de leerlingen bovendien op stage, waarbij ze dus echt aan het werk gaan, onder begeleiding van onze medewerkers. Naast het bovenstaande besteden wij in de hele school aandacht aan de 3 V's: Vriendelijkheid, Verantwoordelijkheid, Veiligheid.

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Overal waar veel mensen samenwerken heb je afspraken nodig zodat alles gladjes verloopt. Op PrO Almere is dat niet anders. We vinden het belangrijk dat iedereen respectvol met elkaar omgaat. De school is van iedereen. Samen zorgen we voor een plezierige leer/werkomgeving. We zijn allemaal verantwoordelijk voor een mooi, schoon gebouw. Daarnaast kunnen we maatwerk leveren: hoe komt deze leerling het beste tot leren. En bieden we soms een ander lesprogramma aan wat meer passend is. We werken met pedagogisch tact, herstelrecht. Overal waar mensen met elkaar samenwerken is af en toe ruzie. Herstelrecht is een bijzondere manier om met ruzies om te gaan. Kort gezegd is het idee: als er ruzie is, is er een relatie stuk en die moet weer helemaal hersteld worden. Pas dan is de ruzie echt helemaal weg. En dat moet, want anders kan dezelfde ruzie een vervolg krijgen.
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	- Preventieve trainingen: weerbaarheid, meiden venijn, emotie regulatie, ik ben goed zoals ik ben. Vanuit de zorgoverleggen komen thema's/trends en leerlingen hiervoor naar voren. - Ambulante begeleiding, individuele gesprekken, observaties in de klas, aan de hand van doelen waar ook binnen de school aan wordt gewerkt. Doelen maken, eraan werken, evalueren, vastleggen, zodat hulpverlening inzichtelijk is, voor leerling, ouders en mentoren - Thuisbegeleiding bij hulpvragen van ouders, of op verzoek ivm informatie vanuit de leerling of school
Ondersteuningsstructuur	5x per jaar, de periodes tussen de vakanties, zijn er van elke klas zorgoverleggen. Hierbij zijn aanwezig de teamleider, ortho, zoco, mentor, event stagebegeleider en betrokken hulpverleners. In dit overleg kunnen lesgevers zorgen rond een leerling bespreken. Ook worden zorg leerlingen gemonitord. Daarnaast is er eens in de 2 weken een OnderwijsJeugdzorg tafel, waarin alle zorgleerlingen worden besproken: opschalen- afschalen-doelen- afstemmen over het proces en de inhoud. Hierbij aanwezig zijn de gedragswetenschapper van de Jeugdzorg, ambulant begeleiders, OJA coordinator en zoco van school

Perceel 11 OPDC (SWV POA)

Basisinformatie school	Het OPDC-Almere is een arrangement van de VMBO-scholen in Almere voor onderwijs en ondersteuning aan leerlingen in in de VMBO-onderbouw op BBL-, KBL- en TL-niveau die het perspectief hebben om een VMBO-diploma te behalen, maar nog niet toelaatbaar zijn in een grote voortgezet onderwijsschool, wegens achterstanden op leren en/ of sociaal-emotioneel gebied. Hiermee is het OPDC-Almere een tussenvoorziening tussen PO en VO en onderdeel van het dekkend aanbod voor Almeerse leerlingen. Het OPDC-Almere heeft drie waarden, die centraal staan in onze aanpak: <i>Tolerantie, Rust en Persoonlijke groei</i>. Het OPDC-Almere werkt in de driehoek: leerling, ouders, OPDC-Almere. Door regelmatig contact en korte lijnen met ouders is ontwikkeling van de leerling mogelijk. Basis voor het contact is de voortgang op de doelen in het opp. Het opp wordt drie maal per jaar door de leerling gepresenteerd in de klas, aan ouders en de mentor. Doelen worden vervolgens geëvalueerd en bijgesteld. In de eerste schoolweken is er een startgesprek met mentor en ouders/ verzorgers om het contact af te stemmen en verwachtingen naar elkaar uit te spreken.
Toelichting op doelgroep	Alle leerlingen op het OPDC-Almere hebben een orthopedagogische en/of orthodidactische benadering nodig. Het zijn leerlingen van 12-15 jaar (11-12 jaar in Schakelklas 8), die te kwetsbaar zijn voor een grote VO-school, omdat zij ondersteuning nodig hebben bij een of meerdere aspecten: ➤ maken en houden van vrienden, het oplossen van conflicten, het opkomen voor zichzelf op een goede manier; ➤ leren concentreren , leren zelfstandig werken en samenwerken, leren controleren en verbeteren van hun werk, leren van fouten; ➤ naleven van de gedragsverwachtingen en schoolafspraken; ➤ leren functioneren binnen een instabiele thuissituatie of leren omgaan met hun belemmering. Leerlingen zijn in staat om te functioneren binnen een VO-structuur, zij: ➤ functioneren in een groep van max. 14 leerlingen in leerjaar 1 en max. 16 leerlingen in leerjaar 2 (Schakelklas 8 max. 10-12 leerlingen en KLAS : max. 12 leerlingen en 4 docenten); ➤ accepteren de aansturing van meerdere medewerkers; ➤ hebben baat bij korte lijnen met ouders, een klein gebouw en een klein docententeam. Leerlingen kunnen niet geplaatst worden als: zij dermate leerkrachtafhankelijk zijn dat zij niet door meerdere medewerkers aan te spreken zijn;

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	zij dermate angstig zijn binnen een school met leerlingen met (uitingsvormen) van diverse problematieken; zij niet gevoelig zijn voor het aangaan van een docent-leerling relatie en hierdoor onvoldoende leerbaar zijn; zij en/of ouders zich niet kunnen committeren aan wat deskundigen adviseren omtrent de ondersteuningsbehoefte van de leerling of het overleg hierover niet voeren.
Uitstroomprofielen leerlingen	• Leerlingen uit Schakelklas 8 kunnen doorstromen naar regulier voortgezet onderwijs of naar leerjaar 1 van het OPDC-Almere. • Leerlingen die doorstromen naar regulier VO worden besproken met de VO-scholen. Na een meeloopperiode beslist de VO-school met het OPDC-Almere of de overstap doorgezet wordt. • Zodra blijkt dat het uitstroomperspectief wijzigt en dat de leerling meer ondersteuning nodig heeft (en dit signaleerd wordt door observatie, onderzoek, begeleiding en gesprekken met ouders en VO), wordt in gesprek met ouders/verzorgers en leerling een passend onderwijstraject gezocht. Hierin wordt samengewerkt met de school van inschrijving, de (speciale) onderwijsvoorzieningen in Almere en de ketenpartners • Leerlingen uit de Maatwerkklas stromen uit naar de MBO-Entreeopleiding Almeerkans of naar een ander passend opleidingstraject.
Toelichting op werkwijze/methodieken in de school	Preventieve aanpak Het OPDC-Almere werkt zoveel mogelijk preventief. Dit doen we door alle leerlingen zoveel mogelijk kennis en vaardigheden aan te bieden op leren en gedrag (de groene laag). Individuele of groepjes leerlingen krijgen een extra tijdelijk aanbod op hun ondersteuningsvraag (de gele laag). Individuele of groepjes leerlingen krijgen een extra intensief aanbod op hun ondersteuningsvraag (de rode laag). De lagen verwijzen naar de ondersteuningsdriehoek. Positive Behaviour Support Alle medewerkers zijn een rolmodel in positief en gewenst gedrag. Leerlingen leren gewenst gedrag aan en worden overal in en om de school positief benaderd en beloond voor goed gedrag. Docenten zijn geschoold in het signaleren van ontwikkelingsproblemen en hebben een handelingsrepertoire opgebouwd waarbij zij kunnen kiezen uit verschillende aanpakken binnen een klas, binnen een les. Zij communiceren met de leerlingen en leggen uit welke vaardigheden de leerlingen nodig hebben en leren deze aan. Leerlingen worden aangemoedigd om elkaar te ondersteunen in hun sociale

	gedrag. Aan het einde van de les komt de docent terug op de genoemde doelen die centraal stonden en reflecteert hierop met de leerlingen. Rust in school (RIS) Het RIS-team begeleidt leerlingen buiten de klas op verzoek van de docent. De leerling kan met deze extra ondersteuning weer verder met het werk, terwijl de klas geen lestijd mist. Trainingen Schoolse vaardigheden worden aangeboden in de mentorles en in het OPDC-uur. Persoonlijk ontwikkeling en eigenaarschap Iedere klas heeft het vak persoonlijke ontwikkeling. Hierin staan loopbaanoriëntatie en de persoonlijke ontwikkeling van de leerling centraal. Middels krachtgericht coachen, coachingsgesprekken, praktische opdrachten en reflectieopdrachten wordt aandacht besteed aan de vaardigheden en attitude van de leerling op de eigen doelen zoals ze verwoord staan in het opp. Aanvullend daarop voert de mentor vier maal per jaar coachingsgesprekken met individuele of groepjes leerlingen gericht op de doelen uit het opp. Dit met als doel om het eigenaarschap van de leerling te vergroten van in- tot uitstroom.
Huidige aanbod jeugdhulpaanbieder	De jeugdhulpaanbieder werkt op alle lagen van de ondersteuningsstructuur en sluit aan bij het preventieve aanbod dat de school verzorgt. Dit maakt dat alle leerlingen in de school profiteren van het aanbod en zo meer vaardigheden opdoen om tot ontwikkeling te komen. Er wordt zowel met groepen, groepjes al met individuele leerlingen gewerkt. De jeugdhulpaanbieder geeft samen met de mentor basis groepstrainingen gericht op sociale vaardigheden, zelfvertrouwen, concentratie en weerbaarheid (groene laag). De jeugdhulpaanbieder geeft verdiepingstrainingen voor leerlingen met een ondersteuningsvraag gericht op faalangstreductie, vergroten van concentratie, reguleren van boosheid (gele laag). De jeugdhulpaanbieder verzorgt kortdurende individuele begeleiding (gele laag) en intensieve individuele begeleiding en intensieve naschoolse groepsbegeleiding (rode laag).
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	Specialistische intensieve 1 op 1 begeleiding Ambulante forensische geestelijke gezondheidszorg
Ondersteuningsstructuur	Mentor De mentor start dagelijks met de mentorklas, zorgt voor een veilige omgeving, leert gewenst gedrag aan via de methode PBS, bekrachtigt gewenst gedrag en is verantwoordelijk voor het volgen en bespreken van de (resultaten van de) leerlingen. De mentor voert coachingsgesprekken met de leerlingen over de doelen uit het opp, neemt initiatief voor het contact met leerlingen en onderhoudt contact op maat met de ouders. Teamleider De teamleiders sturen het docententeam aan. Zij begeleiden mentoren en docenten, ondersteunen en sanctioneren leerlingen bij incidenten, onderhouden contact met ouders, het VO en met de leerplichtambtenaar.

	Orthopedagoog De orthopedagoog heeft een adviserende rol in betrekking met plaatsing van leerlingen, verricht werkzaamheden in de ondersteuningsstructuur en is verantwoordelijk voor de verwijzing naar andere onderwijsvoorzieningen. Zorgcoördinator De zorgcoördinator heeft het overzicht van intake tot uitstroom en coördineert de ondersteuning die leidt tot ontwikkeling van de leerling richting uitstroomperspectief. Zij is verantwoordelijk voor de volgende overleggen: Zorgteam (ZT: mentor, zorgcoördinator, orthopedagoog). Alle leerlingen worden minimaal twee maal per jaar aan de hand van de doelen in het opp besproken. Bekeken wordt wat ingezet moet worden om het uitstroomperspectief te realiseren. De jeugdhulpaanbieder kan ingezet worden voor (groeps)begeleiding van de leerling. Groepsbespreking (zorgcoördinator, teamleiders, mentor(en) en docenten die lesgeven aan de groep). Tijdens dit overleg wordt afgestemd op basis van de ondersteuningsbehoefte welke aanpak het meest effectief is voor de hele groep (groen). Aanvullend daarop wat de extra ondersteuning voor groepjes leerlingen (geel) is en welke intensieve ondersteuning er is voor individuele leerlingen (rood). Zorgcoördinatieteam (ZCT: zorgcoördinator, orthopedagoog, medewerkers jeugdhulpaanbieder). Leerlingen met gele en rode interventies worden besproken en gevolgd. Zo mogelijk wordt de interventie afgeschaald of opgeschaald naar een minder intensief of intensiever traject. Zorg Adviesteam (ZAT. Partners: Leerplicht, jeugdarts, jeugdagent, JGZ, GGZ, de Waag en ouders van de besproken leerling). Leerlingen waarvan de ondersteuningsvraag de schoolse setting overstijgt (5-10%) en geen of onvoldoende effectieve vorm van behandeling ontvangen, worden door de mentor ingebracht in het ZAT. Doel is het bespreken van de ondersteuningsvraag en opstarten van een onderzoeks- of begeleidingstraject buiten de school. Als het traject onvoldoende aansluit of oplevert, kan het ZAT besluiten tot een rond de tafelgesprek onder aansturing van procescoördinatie van de GGD.
--	---

Perceel 12 De Watertuin

Basisinformatie school	
Toelichting op doelgroep	Leerlingen die een lichte leerachterstand hebben op een of meerdere vakgebieden en waar mogelijk extra ondersteuning nodig hebben op sociaal- emotioneel gebied. Leerlingen die behoefte hebben aan een aangepaste onderwijsleeromgeving om tot ontwikkeling te komen. Leerlingen die veel sturing en positieve en succes ervaringen nodig hebben. Leerlingen met lichte gedragsproblemen en/of lichte psychiatrische problematiek en daardoor een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben.
Uitstroomprofielen leerlingen	In groepen wordt per vakgebied gewerkt met de leerlijnen van het CED, en daarop aangepaste arrangementen en aanbod. Binnen de groep hanteren we de drie arrangementen: verkort, basis en intensief. Vanaf groep 6 worden kunnen leerlingen ingedeeld worden rekening houdend met de verwachte uitstroom volgens: • een PRO-lijn • een VMBO-lijn (BBL, KBL) • een TL/Havo-lijn
Toelichting op werkwijze/methodiek en in de school	Met behulp van groepsplannen stemmen de leerkrachten het onderwijsaanbod af op het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de leerling. Ook op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling wordt er gewerkt met een groepsplan. Sbo De Watertuin werkt volgens PBS (Positive Behavior Support).
Maatwerkinzet (los van perceel JGO)	Logopedie, fysiotherapie, mrt (Intraverte), dyslexie-begeleiding.
Ondersteuningsstructuur	De gehele onderwijsleeromgeving van sbo De Watertuin is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleine, rustige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving. Binnen De Watertuin werken wij met een cyclische zorgstructuur waarin het ontwikkelingsperspectief (OPP) leidend is. Op basis hiervan wordt gekeken naar de onderwijsbehoefte van de leerling door middel van groepsplannen, groepsbespreking, leerling-besprekingen en de Commissie van Begeleiding (CvB). Deze CvB, het multidisciplinair team van sbo De Watertuin bestaat uit: - gedragswetenschapper - schoolmaatschappelijk werk - schoolarts - JGZ - leerplicht

Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting per school

	- intern begeleiders - directie. Op afspraak sluiten ouders aan. De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerlingzorg. Lessen bewegingsonderwijs worden verzorgd door een vakleerkracht. Cultuurlessen worden goeddeels verzorgd vanuit KIDD/Collage. Binnen de school kunnen de leerlingen een extra aanbod krijgen voor: • spraak-taal ontwikkeling (logopedie) • motorische ontwikkeling (MRT) • senso motorische therapie (via de huisarts) • fysiotherapie • leerontwikkeling (RT), • sociaal-emotionele ontwikkeling (PBS en PAD-lessen) • verschillend aanbod van jeugdhulpaanbieders
--	---